

METİNLER

YÖNETMELİK

(Karar Sayısı : 8/5488)
(RG: 14.1.1983-17928)

İçişleri Bakanlığının koordinatörlüğünde hazırlanan "Türk Soylu Yabancıların Türkiye'de Meslek ve Sanatlarını Serbestçe Yapabilmelerine, Kamu veya özel Kurum, Kuruluş veya İşyerlerinde Çalıştırılabilmelerine İlişkin Kanunun Uygulanması Hakkında Yönetmelik" in yürürlüğe konulması; İçişleri Bakanlığının 4/10/1982 tarihli ve 781 sayılı yazısı üzerine, 2527 sayılı Kanunun 8 inci maddesine göre Bakanlar Kurulunca 25/10/1982 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Türk Soylu Yabancıların Türkiye'de Meslek ve Sanatlarını Serbestçe Yapabilmelerine, Kamu veya Özel Kurum, Kuruluş veya İşyerlerinde Çalıştırılabilmelerine İlişkin Kanunun Uygulanması Hakkında Yönetmelik

BİRİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç :

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı; Türkiye'de ikamet eden Türk soylu yabancıların, yurt içinde ihtiyaç duyulan meslek ve sanatları serbestçe yapabilmelerine, Türk Silahlı Kuvvetleri ve Güvenlik Teşkilâtı hariç olmak üzere, kamu veya özel kurum, kuruluş veya işyerlerinde çalıştırılabilmelerine ilişkin esas ve usulleri saptamak suretiyle uygulamaya yön vermektir.

Kapsam :

Madde 2 — Bu Yönetmelik, Türk soylu yabancıların, Türkiye'de serbestçe çalışmalarına, kamu veya özel kurum, kuruluş veya işyerlerinde çalıştırılabilmelerine izin veril-

mesine, mesleki kuruluş ve sosyal güvenlik kuruluşları ile ilişkilerine, hak ve yükümlülüklerinin düzenlenmesine ait esas ve usul hükümlerini kapsar.

İKİNCİ BÖLÜM

Çalışma İzni Verilmesine Ait Esaslar ve izlenecek Usul

İzin Verilebilme Şartları

Madde 3 — Bu Yönetmelik uyarınca kanunlarda Türk vatandaşlarının yapabileceği belirtilen veya Türk vatandaşı olma şartı aranan meslek, sanat ve işlerde Türk soylu yabancıların çalışma veya çalıştırılabilmelerine izin verilebilmesi için :

1) İçişleri Bakanlığınca kendilerine ikamet izni verilmiş olmak,

2) Belirli meslek ve sanatlar için, özel kanunlarda aranan nitelikleri taşıdığını yetkili Türk makamlarından alacağı belgelerle kanıtlamış olmak,

3) Eğitim durumunu gösteren yabancı okul veya fakültelerden verilmiş diplomalarının denkliğini Milli Eğitim Bakanlığınca onaylatmış bulunmak.

4) O mesleği yapmasında güvenlik açısından herhangi bir sakınca bulunmamak ve durumu Bakanlar Kurulunca tesbit edilmiş esaslara uygun olmak,

5) Yabancılar için açılacak özel kütüklerde nüfus kayıtlarını tesis ettirdiğini belgelendirmek,

6) Mesleki kuruluşlara kayıtlı olmanın zorunlu bulunması halinde üyeliğini belgelendirmek,

7) Yabancı ülkelerden alınmış kalfalık, ustalık veya dengi belgelerin Çıraklık Kurulunun görüşü alınarak denkliğine Milli Eğitim Bakanlığınca karar verilmiş olmak, şarttır.

İzin İçin Başvurma :

Madde 4 — Bu Yönetmelik uyarınca, kamu veya özel kurum, kuruluş ve işyerlerinde çalışmasına veya meslek ve sanatını serbestçe yapmasına izin verilebilmesi için, oturulan yer mülki idare amirliğine bir dilekçe ile başvurulması ve bu dilekçeye üçüncü maddede gösterilen belgelerden gerekli olanların eklenmiş olması şarttır. Dilekçede yapılacak iş açıkça belirtilir.

İllerde Emniyet Müdürlükleri, ilçelerde Emniyet Amirlikleri veya Emniyet Komiserliklerince, varsa eksiklikler tamamlattırdıktan sonra, emniyet noktasından da ilgilinin durumu incelenir ve hazırlanan dosya Valilik görüşünü belirten bir yazı ile İçişleri Bakanlığına gönderilir.

Resmi Kurum ve Kuruluşların İzin Talebinde Bulunması :

Madde 5 — Resmî kurum ve kuruluşlar da bağlı oldukları Bakanlık kanalı ile çalıştırmak istedikleri meslek personeline izin verilmesini isteyebilirler. Bu takdirde dördüncü maddede sözü edilen dosya, bu kurum veya kuruluşlarca hazırlanarak bağlı oldukları Bakanlık aracılığı ile İçişleri Bakanlığına gönderilir.

İznin Verilmesi :

Madde 6 — İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğünde dosya incelenir, varsa eksiklikleri tamamlattırılır. Dışişleri ve ilgili Bakanlıkların da görüşü alındıktan sonra izin dileği hakkında karar verilir. Dileğin olumlu karşılanması halinde çalışma izni verilerek, ilgili yerlere bildirilir.

İzin Süresi ve Uzatılması :

Madde 7 — Bu Yönetmelik uyarınca ilgiliye, Türkiye'deki ikamet durumuna göre, belirli bir iş için iki yıla kadar çalışma izni verilebilir ve bu izin aynı sürelerle uzatılabilir. İzinin uzatılmasına ilişkin başvurular verilmiş iznin bitiş tarihinden iki ay önce yapılır. Yapılan işin değiştirilmek istenmesi halinde de yeniden izin alınır.

Verilen İzinin Sona Ermesi veya Geri Alınması :

Madde 8 — Verilen izin süresinin yu-

karıdaki maddelerde belirtilen esaslar çerçevesinde uzatılması için başvurulmaması nedeniyle sona ermesi veya iznin geri alınması hallerinde, ilgili resmi veya özel kurum veya kuruluşlar, iznin bittiği veya geri alındığı tarihten itibaren ilgilinin işine son verilerek ilişkiğini keser ve mahalli emniyet makamlarına derhal bilgi verirler.

Ancak, ilgili izninin uzatılması için yetkili makamlara başvurduğunu ven henüz bir sonuç alamadığını belgelendirdiği takdirde, yetkili makamlarca bu istekle ilgili işlem sonuçlandırılıp tebligat yapıncaya kadar, kişinin çalıştırılmasına devam edilir ve bu durum yazılı olarak ilgili makamlara bildirilir.

Mesleki Kuruluşlara Girme :

Madde 9 — Bu Yönetmeliğin 7 nci maddesine göre, kendilerine serbest çalışma veya bir kurum bir kuruluşta çalıştırılabilmeleleri için izin isteminde bulunanlar, mevzuatta o mesleğin yapılması için bir mesleki kuruluşa üye olmak zorunluluğu bulunduğu hallerde, üye olduklarını kanıtlayan belgeleri verdikleri takdirde kendilerine çalışma izni verilebilir.

Mesleki kuruluşlar, kayıt için başvuranları, Türk vatandaşlarına uygulanan şartlarla üye kaydederler.

Bu kişiler o meslek kuruluşunun genel kurullarına katılamayacakları gibi yönetim ve denetim kurulları gibi organlarına da seçme ve seçilme hakları yoktur. Ancak meslek kuruluşlarına girmiş olmanın üyelere sağladığı bütün haklardan Türk vatandaşları gibi yararlanırlar. Bunlar diğer üyelerin tâbi olduğu bütün yükümlülöklere ve şartlara aynen uymak mecburiyetindedirler.

Mesleki kuruluşlardan çıkarılmış olmaları halinde, Türk vatandaşları için doğan sonuçlar bu üyeler için de aynen geçerlidir.

Tâbi Olacakları Mevzuat :

Madde 10 — Bu Yönetmelik hükümlerine göre kendilerine serbestçe çalışma veya kamu veya özel kurum, kuruluş veya işyerlerinde çalıştırılabilme izni verilenler; personel, sosyal güvenlik, çalışma, çalıştırma, ücret, vergi, izin, sosyal haklar, sağlık kuruluşlarında tedavi ve işyeri statülerine ilişkin di-

ğer konularda, aynı işlerde çalışan Türk vatandaşlarına uygulanan mevzuat hükümlerine tâbidirler. Bunlar, Türk vatandaşı olmamaları nedeniyle yukarıda belirtilen konularda farklı bir işleme tâbi tutulamazlar.

506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 3 üncü maddesinin II nci fıkrasının A bendi hükmü saklıdır.

Türk Vatandaşı Olma Şartının Aranmaması :

Madde 11 — Bu Yönetmelik esaslarına göre, kendilerine çalışma veya çalıştırılabilme izni verilenler, bu izin süresince, sadece Türk vatandaşlarına hasredilen işleri de yapabilirler. Bunlar Doktorluk, Hemşirelik, Avukatlık, Mühendislik gibi meslekleri serbestçe veya kamu veya özel kurum, kuruluş veya işyerlerinde yapabilmek veya memur olabilmek için genel veya özel kanunların aradığı Türk vatandaşı olma şartından istisna edilirler.

Ancak bunlar Türk Silahlı Kuvvetlerinde veya Güvenlik Teşkilatlarında çalıştırılmazlar.

Kamu Kurum, Kuruluş ve İşyerlerinde Çalıştırılabilme Şartları :

Madde 12 — Çalıştırılabilmelerine izin verilen Türk soylu yabancıların, kamu veya özel kurum, kuruluş ve işyerlerine alınabilmeleri, ilgili mevzuat hükümleri uyarınca o göreve atanabileceklerde aranacak niteliklerin ilgilide bulunması ve atama için öngörülen usul ve formalitelerin yerine getirilmiş olmasına bağlıdır.

Türkiye'de ikametlerine izin verilmiş Türk soylu yabancılar, kamu veya özel kurum, kuruluş ve işyerlerinde personel ihtiyacının karşılanması amacıyla açılan yarışma ve yeterlik sınavlarına, Türk vatandaşları gibi, girme hakkına sahiptirler. Ancak bunların atanmaları çalışma izni verilmiş olmasına bağlıdır.

Özel Kuruluşlarda Çalıştırılabilme Şartları :

Madde 13 — Özel kuruluş ve işyerlerinde çalıştırılabilme şartları, çalışma mevzuatının öngördüğü usul ve esaslara tâbidir.

Serbest Çalışma Şartları :

Madde 14 — Bu Yönetmelik uyarınca serbest çalışma izni verilmiş olan Türk soylu yabancıların işyeri kurabilmeleri, muayenehane, büro ve yazıhane açabilmeleri Türk vatandaşlarına uygulanan hükümlere tâbidir.

Mevzuatın öngördüğü izinleri almamış ve formaliteleri yerine getirmemiş olmaları halinde işyeri açamazlar.

Kişisel Hal Durumları ve Nüfus Kayıtları :

Madde 15 — Bu Yönetmelik hükümlerine tâbi olan Türk soylu yabancılar, yabancı nüfus kayıtlarını tesis ettirmekle yükümlüdürler. Bunlara ait nüfus kayıtları, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü Merkez Nüfus İşlemler Şubesinde açılacak özel kütüklerde tutulur. Nüfus kayıtlarının tesisi için hazırlanmış özel formlar ilgililerce, ellerindeki belgelere göre doldurularak imza edildikten sonra Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğüne gönderilirler. Bu formun doldurulmasına esas olan belgelerin noterden onaylı örneklerinin de evraka eklenmiş olması gereklidir.

Merkezde tutulan yabancılarla ait nüfus kayıtları, kişinin Türk vatandaşı olduğuna kârîne teşkil etmek ve vatandaşlık için bir hak bahşetmez.

İlgilinin resmi kurum ve kuruluşlarda tutulacak dosya ve sicilleri bu kayıtlardan çıkarılıp verilecek örnekler esas alınarak düzenlenir.

İlgililer, medeni ve şahsi hallerinde meydana gelecek her türlü değişiklikleri, nüfus mevzuatı ve bu maddenin uygulanmasına ilişkin olarak İçişleri Bakanlığınca çıkartılacak Yönergede belirtilecek esas ve usüllere göre, nüfus idarelerine bildirmek ve nüfus kayıtlarına işletmekle yükümlüdürler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler, Yürütme ve Yürürlük

Diğer Bakanlık ve Kuruluşlarca Tutulacak Dosyalar :

Madde 16 — Kamu veya özel kurum ve kuruluşlarla işyerleri, bu Yönetmelik uyarınca çalıştırdıkları yabancılar hakkında, mev-

zuatın öngördüğü dosya ve kayıtları tutup yürütürler.

Siyasi Haklarının Olmaması :

Madde 17 — Bu Yönetmelik uyarınca, Türk vatandaşları gibi, serbest çalışma veya kamu veya özel kurum, kuruluş veya işyerlerinde çalıştırılabilmelerine izin verilen Türk soylu yabancıların siyasi hiç bir hakları yoktur. Bunlar herhangi bir siyasi partiye üye olamazlar. Seçimlerde oy kullanamazlar. Siyasi partiler lehinde veya aleyhinde propaganda yapamazlar. Bu amaçla yapılan çalışmaların hiç bir kademe ve aşamasında görev alamazlar.

Sendikalara Üye Olma :

Madde 18 — Çalışma veya çalıştırılabilmelerine izin verilen Türk soylu yabancılar mevzuatın öngördüğü esaslar çerçevesinde çalıştıkları resmi veya özel kuruluş ve işyerleriyle ilgili sendikalara üye olabilirler.

Yürürlük :

Madde 19 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme :

Madde 20 — Bu Yönetmelik hükümleri Bakanlar Kurulunca yürütülür.

MİLLETLERARASI SÖZLEŞME (*)

Karar Sayısı : 8/5717

22/4/1982 tarihli ve 2662 sayılı Kanunla katılmamız uygun bulunan ilişik "Vasiyet Tasarruflarının Biçimine İlişkin Kanun Uyuşmazlıkları Konusunda Sözleşme"ye katılmamızın (Türkiye Cumhuriyetinin, anılan Sözleşmenin:

1. 9 uncu maddesinde öngörülen, 1 inci maddenin (c) bendinden farklı olarak, vasiyetçinin ikametgâhının bulunmuş olduğu yeri, mahkemenin bulunduğu yer hukukuna göre tesbit etmek hakkı;

2. 10 uncu maddesinde öngörülen, aynı zamanda başka bir Devlet vatandaşı olmayan kendi vatandaşlarının, olağanüstü durumlar dışında sözlü olarak yaptıkları vasiyet tasarruflarını tanımama hakkı,

3. 12 nci maddesinde öngörülen, kendi hukukuna göre miras niteliğinde olmayan vasiyet tasarrufu hükümlerini bu Sözleşmenin uygulanması dışında bırakma hakkı,

saklı tutulmak kaydıyla) onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 8/11/1982 tarihli ve KMEH-V-LDK-XI-1975 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanununun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulunca 26/11/1982 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Vasiyet Tasarruflarının Biçimine İlişkin Kanun Uyuşmazlıkları Konusunda Sözleşme

Bu Sözleşmeyi imzalayan Devletler,

Vasiyet tasarruflarının biçimi konusunda kanun uyuşmazlıklarını çözümleyen müşterek kurallar koymayı arzu ederek, bu amaçla bir Sözleşme akdetmeğe karar vermişler ve aşağıdaki hükümler üzerinde mutabık kalmışlardır:

Madde 1 — Bir vasiyet tasarrufu, biçim yönünden aşağıdaki şartlarla geçerlidir:

a) Vasiyetçinin vasiyet tasarrufunu yaptığı yer iç hukukuna uygunsa, veya

b) Vasiyetçinin vasiyet tasarrufunu yaptığı anda veya ölümü anında vatandaşı bulunduğu Devletin iç hukukuna uygunsa, veya

c) Vasiyetçinin vasiyet tasarrufunu yaptığı veya ölümü anında ikametgâhının bulunduğu yer iç hukukuna uygunsa, veya

d) Vasiyetçinin vasiyet tasarrufunu yaptığı veya ölümü anında mutaf meskeninin bulunduğu yer iç hukukuna uygunsa veya,

e) Taşınmazlar sözkonusu olduğu tak-

* RG: 171.1983 - 17931

dirde, bu malların buldukları yer iç hukukuna uygunsu,

Bu sözleşmenin amaçları bakımından uygulanacak hukuku, milli hukuk birleştirilmiş bir sistemden oluşmuşsa, bu sistemde yürürlükte olan kurallar; böyle kuralların bulunmaması halinde ise vasiyetçinin bu sistemi oluşturan mevzuattan biri ile olan en sıkı ilişkisi tayin eder.

Vasiyetçinin belli bir yerde ikametgâhının bulunup bulunmadığı, o yer hukukuna göre belirlenir.

Madde 2 — Birinci madde hükmü, daha önce yapılmış olan bir vasiyet tasarrufunun geri alınmasına ilişkin tasarruflara da uygulanır.

Geri alma, geri alınan tasarrufu 1. maddeye göre geçerli kılan hukuklardan birine uygun olmak şartıyla biçim yönünden de geçerlidir.

Madde 3 — Bu Sözleşme, yukarıdaki maddelerde öngörülen bir hukuktan başka bir hukukun biçim şartlarına uygun olarak yapılmış vasiyet tasarruflarını tanıyan Akit Devletlerin mevcut veya gelecekteki kurallarını etkilemez.

Madde 4 — Bu Sözleşme iki veya daha çok kişinin tek bir belgeyle yaptıkları vasiyet tasarruflarının biçimlerine de uygulanır.

Madde 5 — Bu Sözleşmenin amaçları bakımından, vasiyet tasarruflarının kabul edilen biçimlerini sınırlayan ve vasiyetçinin yaşına, vatandaşlığına ve diğer kişisel niteliklerine ilişkin hükümler biçime dahil sayılır. Aynı kural, bir vasiyet tasarrufunun geçerliliği için gerekli şahitlerde aranacak özelliklere de uygulanır.

Madde 6 — Bu sözleşmede öngörülen kanun uyumsuzlukları kurallarının uygulanması, hiç bir karışıklılık şartına bağlı değildir. Sözleşme, ilgili kişilerin Akit Devletlerden birinin vatandaşı bulunmaması veya yukarıdaki maddeler gereğince uygulanacak hukukun Akit Devletlerden birinin hukuku olmaması halinde de uygulanır.

Madde 7 — Bu Sözleşmeyle yetkili kılınan hukuklardan birinin uygulanması, ancak kamu düzenine açıkça aykırı olduğu takdirde reddedilebilir.

Madde 8 — Bu Sözleşme, vasiyetçinin Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden sonra öldüğü bütün hallerde uygulanır.

Madde 9 — Her Akit Devlet, 1. maddenin c bendinden farklı olarak, vasiyetçinin ikametgâhının bulunmuş olduğu yeri, mahkemenin bulunduğu yer hukukuna göre tespit etmek hakkını saklı tutabilir.

Madde 10 — Her Akit Devlet aynı zamanda başka bir Devlet vatandaşı olmayan kendi vatandaşlarının, olağanüstü durumlar dışında, sözlü olarak yaptıkları vasiyet tasarruflarını tanımama hakkını saklı tutabilir.

Madde 11 — Her Akit Devlet, aşağıdaki şartların tümünün gerçekleşmesi halinde, yabancı ülkede yapılmış vasiyet tasarruflarının bazı biçimlerini kendi hukukunun ilgili hükümleri gereğince tanımama hakkını saklı tutabilir:

a) Vasiyet tasarrufu biçim bakımından sadece, vasiyetçinin tasarrufta bulunduğu yer dolayısıyla münhasıran yetkili hukuka göre geçerli ise,

b) Vasiyetçi, bu hakkı saklı tutan Devletin vatandaşı ise,

c) Vasiyetçinin ikametgâhı veya mutaf meskeni bu Devlette ise,

d) Vasiyetçi tasarrufu yaptığı devletten başka bir devlette ölmüş ise.

Bu ihtirazî kayıt sadece, tanımama hakkını saklı tutan Devlette bulunan mallar için hüküm ifade eder.

Madde 12 — Her Akit Devlet, kendi hukukuna göre miras niteliğinde olmayan vasiyet tasarrufu hükümlerini bu Sözleşmenin uygulanması dışında bırakma hakkını saklı tutabilir.

Madde 13 — Her Akit Devlet, 8. maddeden farklı olarak, bu Sözleşmeyi sadece yürürlüğe girmesinden sonra yapılacak vasiyet tasarruflarına uygulama hakkını saklı tutabilir.

Madde 14 — Bu Sözleşme Lahey Devletler Hususi Hukuku Konferansının dokuzuncu oturumunda temsil edilmiş bulunan Devletlerin imzasına açıktır.

Bu sözleşme onaylanacak ve onay belgeleri Hollanda Dışişleri Bakanlığına tevdi olunacaktır.

Madde 15 — Bu sözleşme, 14. maddenin 2. fıkrasında öngörülen onay belgelerinden üçüncüsünün tevdiinden sonraki altmışıncı gün yürürlüğe girecektir.

Sözleşme, daha sonra onaylayan her mümzi Devlet için, kendi onay belgesinin tevdiinden sonraki altmışıncı gün yürürlüğe girecektir.

Madde 16 — Lahey Devletler Hususi Hukuk Konferansının dokuzuncu oturumunda temsil edilmemiş bulunan her Devlet, Bu Sözleşmeye, 15. maddenin 1. fıkrası uyarınca, yürürlüğe girmesinden sonra katılabilecektir. Katılma belgesi, Hollanda Dışişleri Bakanlığına tevdi olunacaktır.

Sözleşme, katılan Devlet için, katılma belgesinin tevdiinden sonraki altmışıncı gün yürürlüğe girecektir.

Madde 17 — İmza, onay veya katılma anında her Devlet, bu Sözleşmenin, uluslararası alanda temsil ettiği toprakların tamamına veya bunlardan bir veya birkaçına şamil olacağını beyan edebilecektir. Bu beyan, Sözleşmenin bu Devlet için yürürlüğe girmesi anında hüküm ifade edecektir.

Daha sonra yapılacak bu tür her teşmil, Hollanda Dışişleri Bakanlığına bildirilecektir.

Sözleşme, teşmile konu topraklar için, bir önceki fıkrada söz edilen bildirimden sonraki altmışıncı gün yürürlüğe girecektir.

Madde 18 — Her Devlet, en geç onay veya katılma anında, bu Sözleşmenin 9, 10, 11, 12 ve 13. maddelerinde öngörülen ihtirazi kayıtlardan bir veya birkaçını dermeyer edebilecektir. Başka hiç bir ihtirazi kayıt kabul edilmeyecektir.

Her Akit Devlet aynı şekilde, 17. maddede uyarınca Sözleşmenin bir teşmilini bildirirken teşmile konu topraklar veya bunlardan bazıları için hüküm ifade etmek üzere, bir veya birkaç ihtirazi kayıt demeyer edebilecektir.

Her Akit Devlet, dermeyer etmiş bulunduğu bir ihtirazi kaydı her an geri alabilecektir. Bu geri alma, Hollanda Dışişleri Bakanlığına bildirilecektir.

İhtirazi kaydın hükmü, yukarıdaki fıkrada söz edilen bildirimden sonraki altmışıncı gün sona erecektir.

Madde 19 — Bu Sözleşme, daha sonra onaylanmış veya katılmış bulunan Devletler için dahi, 15. maddenin 1. fıkrası uyarınca yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, beş yıl geçerli olacaktır.

Sözleşme feshedilmedikçe, her beş yılda bir zımnî olarak yenilenecektir.

Fesih, beş yıllık sürenin sona ermesinden en az altı ay önce, Hollanda Dışişleri Bakanlığına bildirilecektir.

Fesih, Sözleşmenin uygulandığı topraklardan bazılarına münhasır olabilecektir.

Fesih, sadece bunu bildiren Devlet açısından hüküm ifade edecektir. Sözleşme, diğer Akit Devletler için yürürlükte kalacaktır.

Madde 20 — Hollanda Dışişleri Bakanlığı, 14. maddede sözü edilen Devletlere ve 16. madde hükümleri uyarınca katılmış bulunan Devletlere, aşağıdaki hususları bildirecektir.

- a) 14. maddede sözü edilen imza ve onaylar;
- b) 15. maddenin 1. fıkrası hükmü uyarınca bu Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih;
- c) 16. maddede sözü edilen katılmalar ve hüküm ifade edecekleri tarih;
- d) 17. maddede sözü edilen teşmiller ve hüküm ifade edecekleri tarih;
- e) 18. maddede sözü edilen ihtirazi kayıtlar ve ihtirazi kayıtların geri alınması;
- f) 19. maddenin 3. fıkrasında sözü edilen fesihler.

Bunu teyiden, usulüne uygun olarak yetkili kılınmış aşağıdaki imza sahipleri bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Fransızca ve İngilizce dillerinde, metinler arasında ihtilaf vukuunda Fransızca metin geçerli olmak üzere, Hollanda Hükümetinin arşivlerine tevdi olunacak ve aslına uygunluğu onaylı bir örneği, diplomasi yolu ile, Lahey Devletler Hususi Hukuku Konferansının dokuzuncu oturumunda temsil edilmiş bulunan Devletlerden her birine verilecek olan, bir tek nüsha halinde, 5 Ekim 1961 günü Lahey'de düzenlenmiştir.

**Vasiyetnamelerin Tescili Konusunda
Bir Usul Kurulmasına Dair Avrupa
Sözleşmesi**

Aşağıda imzaları bulunan Avrupa Konseyi'ne üye Devletler,

Avrupa Konseyi'nin amacının üyeleri arasında daha yakın bir birlik gerçekleştirmek olduğunu gözönünde tutarak,

Vasiyetnamelerin meçhul kalmaları veya geç bulunmaları ihtimalini azaltmak ve vasiyetçilerin ölümlerinden sonra vasiyetnamelerin varlığının tespitini kolaylaştırmak için vasiyetçilerin vasiyetnamelerini kaydettirmelerine imkân sağlayacak bir tescil usulü kurmayı dileyerek,

Böyle bir sistemin, özellikle yabancı ülkelerde düzenlenmiş vasiyetnamelerin meydana çıkarılmalarını kolaylaştıracağından emin olarak,

Aşağıdaki hükümler üzerinde anlaşmışlardır.

Madde 1

Âkit Devletler, vasiyetçilerin ölümlerinden sonra vasiyetnamelerin varlığının tesbitini kolaylaştırmak için, vasiyetnamelerin tescili konusunda bu Sözleşme hükümlerine uygun bir usul kurmayı taahhüt ederler.

Madde 2

Sözleşme hükümlerini uygulamak üzere, her Akit Devlet, Sözleşmenin öngördüğü tescil işlemlerinden ve 8. maddenin 2. fıkrası uyarınca yöneltilecek bilgi taleplerini cevaplandırmaktan sorumlu bir veya birden fazla organ kuracaktır.

Madde 3

1. Uluslararası işbirliğini kolaylaştırmak amacıyla, her Akit Devlet bir aracı makama lüzum kalmaksızın,

a) 6. maddede belirtildiği gibi diğer Akit Devletlerde tescili temin etmek.

b) Diğer Akit Devletlerin milli organlarından gelen bilgi taleplerini 8. madde çerçevesinde cevaplandırmak üzere bir milli organ tayin edecektir.

2. Her Akit Devlet, yukarıdaki fıkra uyarınca tayin edilen milli organın adını ve adresini Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne bildirecektir.

**Convention On The Establishment Of
A Scheme Of Registration Of Wills**

The member States of the Council of Europe, signatory hereto,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its Members;

Wishing to provide for a registration scheme enabling a testator to register his will in order to reduce the risk of the will remaining unknown or being found belatedly, and to facilitate the discovery of the existence of this will after the death of the testator;

Convinced that such a system would facilitate in particular the finding of wills made abroad,

Have agreed as follows:

ARTICLE 1

The Contracting States undertake to establish, in accordance with the provisions of this Convention, a scheme of registration of wills, with a view to facilitating, after the death of the testator, the discovery of the existence of the will.

ARTICLE 2

In order to implement the provisions of this Convention, each Contracting State shall establish or appoint one or more bodies responsible for the registration provided for by the Convention and for answering requests for information made in accordance with Article 8, paragraph 2.

ARTICLE 3

1. With a view to facilitating international co-operation, each Contracting State shall appoint a national body which shall, without any intermediary:

(a) arrange for registration in other Contracting States as provided for in Article 6;

(b) receive requests for information arriving from the national bodies of other Contracting States, and answer them under the conditions set out in Article 8.

2. Each Contracting State shall communicate to the Secretary General of the Council of Europe the name and address of the national body appointed in accordance with the preceding paragraph.

Madde 4

1. Akit Devletler aşağıdaki belgeleri tescile tabi tutacaklardır.

a) Noterler ya da ilgili Devletin mevzuatının yetkili kıldığı kamu mercileri veya kişiler tarafından düzenlenen vasiyetnameler ile tesellüme yetkili merci veya kişilere resmî bir tesellüm belgesi karşılığında tevdi olunan sair vasiyetnameler.

b) İlgili Devletin mevzuatı izin verdiği takdirde, tesellüm belgesi tanzim edilmeksizin noterlere ya da tesellüme yetkili kamu mercileri veya kişilere tevdi olunan elle yazılı vasiyetnameler. İlgili Devletin mevzuatı yasaklamadığı takdirde, vasiyetçi karşı çıkabilir.

2. İşbu madde uyarınca tescil edilen vasiyetnamelerin geri alınışına iptaline veya tadiline ilişkin belgeler de, yukarıdaki fıkraya göre tescili zorunlu bir şekilde düzenlendikleri takdirde, tescil olunacaklardır.

3. Her Akit Devlet, silahlı kuvvetler makamlarına tevdi olunan vasiyetnameleri bu madde kapsamının dışında tutabilir.

Madde 5

1. Tescil, 4. maddenin 1. fıkrasında belirtilen noter, kamu mercii veya kişinin talebi üzerine yapılır.

2. Bununla birlikte, her Akit Devlet, milli mevzuatının tayin ettiği özel durumlarda, vasiyetçinin tescil talebinde bulunabileceğini öngörebilir.

Madde 6

1. Tescil, vasiyetçinin uyrukluk veya ikametgâhına bağlı tutulmayacaktır.

2. Vasiyetçinin istemi üzerine, noter ya da 4. maddede belirtilen kamu mercii veya kişi, vasiyetnamenin yalnız düzenlendiği ve saklandığı ülkede değil, aynı zamanda, milli organların aracılığıyla diğer Akit Ülkelerde de tescilini talep edebilir.

ARTICLE 4

1. The following shall be registered in a Contracting State:

(a) Formal wills declared to a notary, a public authority or any person authorised by the law of that State to record them, as well as other wills deposited with an authority or a person authorised by law to accept such deposit, with a formal act of deposit having been established;

(b) Holographic wills which have been deposited with a notary, a public authority or any person authorised by the law of that State to accept them, without a formal act of deposit having been established, subject to that law permitting such deposit. The testator may oppose registration if the said law does prohibit such opposition.

2. Withdrawals, revocations and other modifications of the wills registered according to this Article shall also be registered if they are established in a form which would make registration compulsory according to the preceding paragraph.

3. Any Contracting State may exclude from the application of the present Article wills deposited with authorities of the armed forces,

ARTICLE 5

1. Registration shall be made at the request of the notary, the public authority or the person referred to in Article 4, paragraph 1.

2. Any Contracting State may, however, in special cases determined and under the conditions specified by its national law, provide for the request for registration to be made by the testator.

ARTICLE 6

1. Registration shall not be subject to conditions of nationality or residence of the testator.

2. At the request of the testator, the notary, public authority or person referred to in Article 4, may request registration not only in the State where the will is made or deposited, but also, through the intermediary of the national bodies, in other Contracting States.

Madde 7

1. Tescil talebi, asgarî aşağıdaki bilgileri ihtiva eder :

- a) Vasiyetçinin veya belge sahibinin soyadı ve adı (varsa kızlık soyadı)
- b) Doğum tarihi ve yeri (bilinmiyorsa doğduğu memleket)
- c) Adresi veya beyan ettiği ikametgâh
- d) Tescili istenen belgenin niteliği ve tarihi
- e) Belgeyi teslim eden ya da belgenin tevdi olunduğu noter, kamu mercii veya kişinin adı ve adresi.

2. Bu bilgiler, her Akit Devlet tarafından tesbit olunacak şekilde tutulacak sicilde yer almalıdır.

3. Sicilin saklanma süresi her Akit Devlet tarafından tayin edilebilir.

Madde 8

1. Vasiyetçi hayatta olduğu sürece, sicil kaydı gizli tutulur.

2. Vasiyetçinin ölümünden sonra, ölüm belgesi ya da ölümü kanıtlayan diğer herhangi bir belge ibraz eden herkes, 7. maddede belirtilen hususlarda bilgi alabilir.

3. Vasiyetname iki ya da daha fazla kişi tarafından müştereken düzenlenmiş olduğu takdirde, vasiyetçilerden herhangi birinin ölümü halinde, işbu maddenin 2. fıkrası 1. fıkra gözönüne alınmaksızın uygulanır.

Madde 9

Bu Sözleşme'nin Akit Devletler arasında gerektirdiği hizmetler parasız yerine getirilir.

Madde 10

Bu sözleşme vasiyetnamelerin veya Sözleşme kapsamına giren diğer belgelerin geçerliliğine ilişkin Akit Devletler mevzuatını etkilemez.

Madde 11

Her Akit Devlet, kendi tayin edeceği şartlarla, bu Sözleşme'nin sağladığı tescil sistemini, 4. maddede yer almayan vasiyetnameler ile mal dağıtımını öngören herhangi bir tasarrufa teşmil etme hakkına sahiptir. Bu halde, özellikle 6. maddenin 2. fıkrası uygulanır.

ARTICLE 7

1. The request for registration shall contain the following information at least :

- (a) Family name and first name (s) of testator or author of deed (and maiden name, where applicable);
- (b) Date and place (or, if this is not known, country) of birth,
- (c) Address or domicile, as declared;
- (d) Nature and date of deed of which registration is requested;
- (e) Name and address of the notary, public authority or person who received the deed or with whom it is deposited.

2. This information must be contained in the register, in the form stipulated by each Contracting State.

3. The duration of registration may be determined by each Contracting State.

ARTICLE 8

1. Registration shall be secret during the lifetime of the testator;

2. On the death of the testator any person may obtain the information mentioned in Article 7 on presentation of an extract or any other satisfactory proof of death.

3. If the will has been made jointly by two or more persons, the provisions of Paragraf 2 of this Article shall apply not... paragraph 1, on the death of any of the testators.

ARTICLE 9

Services between Contracting States pursuant to this Convention shall be rendered free of charge.

ARTICLE 10

This Convention shall not affect provisions which, in each Contracting State, relate to the notwithstanding the provisions of validity of wills and other deeds referred to in this Convention.

ARTICLE 11

Each Contracting State shall have the option to extend, under the conditions to be established by that State, the registration system provided for by this Convention to any other will not referred to in Article 4 or any other deed affecting the devolution of an estate in this case, in particular the

Madde 12

1. Bu Sözleşme, Avrupa Konseyi'ne üye Devletlerin imzasına açıktır. Sözleşme onaylanacak veya kabul olunacaktır. Onay veya kabul belgeleri Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine tevdi edilecektir.

2. Sözleşme, üçüncü onay veya kabul belgesinin tevdi tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girecektir.

3. Sözleşmeyi daha sonra onaylayan veya kabul eden Devlet bakımından, Sözleşme onay veya kabul belgesinin tevdi tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde 13

1. Sözleşme yürürlüğe girdikten sonra, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Konsey üyesi olmayan Devletleri Sözleşme'ye katılmaya davet edebilir.

2. Bu yolla katılma, tevdi tarihinden üç ay sonra hüküm ifade edecek bir katılma belgesinin Avrupa Konseyi Genel Sekreterliğine tevdi suretiyle gerçekleşir.

Madde 14

1. Her Akit Devlet, imza ya da onay, kabul veya katılma belgesini tevdi sırasında Sözleşme'yi uygulayacağı ülkeyi ya da ülkeleri tasrih edebilir.

2. Her Akit Devlet, onay, kabul ya da katılma belgesini tevdi sırasında veya daha sonra, Avrupa Konseyi Genel Sekreterine göndereceği bir bildiri ile, uluslararası ilişkilerinden sorumlu ve adına taahhütlerde bulunmaya yetkili olduğu diğer ülkelere bu Sözleşme hükümlerini teşmil edebilir.

3. Yukarıdaki fıkra uyarınca yapılan herhangi bir bildiri, Sözleşme'nin 16. maddesinde belirtilen usule uygun olarak geri alınabilir.

provisions of Article 6. paragraph 2, shall apply.

ARTICLE 12

1. This Convention shall be open to signature by the member States of the Council of Europe. It shall be subject to ratification or acceptance. Instruments of ratification or acceptance shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

2. This Convention shall enter into force three months after the date of deposit of the third instrument of ratification or acceptance.

3. In respect of a signatory State ratifying or accepting subsequently, the Convention shall come into force three months after the date of the deposit of its instrument of ratification or acceptance.

ARTICLE 13

1. After the entry into force of this Convention, the committee of Ministers of the Council of Europe may invite any non-member State to accede thereto.

2. Such accession shall be effected by depositing with the Secretary General of the Council of Europe an instrument of accession which shall take effect three months after the date of its deposit.

ARTICLE 14

1. Any Contracting State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance or accession specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2. Any Contracting State may, when depositing its instrument of ratification, acceptance or accession or at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend this Convention to any other territory or territories specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings.

3. Any declaration made in pursuance of the preceding paragraph may, in respect of any territory mentioned in such declaration, be withdrawn according to the procedure laid down in Article 16 of this Convention.

Madde 15

Bu Sözleşme hükümlerine ihtirazî kayıt koyulamaz.

Madde 16

1. Bu Sözleşme süresiz olarak yürürlükte kalacaktır.

2. Her Akit Devlet, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne göndereceği bir ihbarla Sözleşme'yi kendi bakımından feshedebilir.

3. Fesih, ihbarın alındığı tarihten altı ay sonra hüküm ifade eder.

Madde 17

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri,

a) Her imzalamayı,

b) Her onay, kabul veya katılma belgesi tevdiini,

c) 12. madde uyarınca Sözleşme'nin yürürlüğe giriş tarihlerini,

d) 3. maddenin 2. fıkrası ve 14. maddenin 2. ve 3. fıkraları çerçevesinde aldığı her bildiriye,

e) 16. madde çerçevesinde aldığı her ihbarı ve feshin hüküm ifade edeceği tarihi,

Konsey üyeleri ile Sözleşme'ye katılmış bulunan Devletlere bildirilecektir.

Yukarıdaki hükümleri kabul zımında gereği gibi yetkili kılınmış aşağıda imzaları bulunanlar, işbu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Avrupa Konseyi arşivlerinde saklanacak tek bir nüsha halinde, her iki metin de aynı derecede geçerli bulunmak üzere, Fransızca ve İngilizce olarak 16 Mayıs 1972 tarihinde Bale'da tanzim edilmiştir. Genel Sekreter imza eden ve katılan Devletlerin her birine bu Sözleşme'nin aslına uygun örneklerini iletcektir.

ARTICLE 15

No reservation shall be made to the provisions of this Convention.

ARTICLE 16

1. This Convention shall remain in force indefinitely.

2. Any Contracting State may, in so far as it is concerned, denounce this Convention by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.

3. Such denunciation shall take effect six months after the date of receipt by the Secretary General of such notification.

ARTICLE 17

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States the Council and any State which has acceded to this Convention of:

(a) any signature;

(b) any deposit of an instrument of ratification, acceptance or accession;

(c) any date of entry into force of this Convention in accordance with Article 12 thereof;

(d) any communication received in pursuance of the provisions of paragraph 2 of Article 3 and of paragraphs 2 and 3 of Article 14;

(e) any notification received in pursuance of the provisions of Article 16 and the date on which denunciation takes affect,

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto have signed this Convention.

Done at Basle, this 16th day of May 1972, in English and French, both texts being equally authoritative, in a single copy which shall remain deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each of the signatory and acceding States.